Comparison of intravenous tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort after laparoscopic surgery: A randomized, placebo-controlled, double-blind study

Miss Rattanaporn Burimsittichai

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science Program in Health Development

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2014

Copyright of Chulalongkorn University

การศึกษาแบบสุ่มเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการให้ยาทรามาคอล และเคตามีน ทางหลอคเลือด คำเพื่อป้องกันภาวะไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะหลังการผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้อง

นางสาวรัตนาภรณ์ บุริมสิทธิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title	Comparison of intravenous tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort after laparoscopic surgery: A randomized, placebo-controlled, double-blind study		
Ву	Miss Rattanaporn Burimsittichai		
Field of Study	Health Development		
Thesis Advisor	ProfessorSomrat Charuluxananan, M.D.		
1 .	aculty of Medicine, Chulalongkorn University in Partial rements for the Master's Degree Dean of the Faculty of Medicine		
Fulfillment of the Require			
Fulfillment of the Require	Dean of the Faculty of Medicine		
Fulfillment of the Require	Dean of the Faculty of Medicine		
Fulfillment of the Require	Dean of the Faculty of Medicine		
Fulfillment of the Require (Associate Profe THESIS COMMITTEE	Dean of the Faculty of Medicine essorSophon Napathorn, M.D.)		
Fulfillment of the Require (Associate Profe THESIS COMMITTEE (Associate Profe	Dean of the Faculty of Medicine essorSophon Napathorn, M.D.) Chairman essorKriangsak Prasopsanti, M.D.) Thesis Advisor		
Fulfillment of the Require (Associate Profe THESIS COMMITTEE (Associate Profe (ProfessorSomra	Dean of the Faculty of Medicine essorSophon Napathorn, M.D.) Chairman essorKriangsak Prasopsanti, M.D.) Thesis Advisor at Charuluxananan, M.D.)		
CASSOCIATE Profe THESIS COMMITTEE (Associate Profe (Associate Profe (ProfessorSomra	Dean of the Faculty of Medicine essorSophon Napathorn, M.D.) Chairman essorKriangsak Prasopsanti, M.D.) Thesis Advisor at Charuluxananan, M.D.) Examiner		
Cameron Paul Fulfillment of the Require (Associate Profe (Associate Profe (ProfessorSomra	Dean of the Faculty of Medicine essorSophon Napathorn, M.D.) Chairman essorKriangsak Prasopsanti, M.D.) Thesis Advisor at Charuluxananan, M.D.)		

รัตนาภรณ์ บุริมสิทธิชัย: การศึกษาแบบสุ่มเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการให้ยาทรา มาดอล และเคตามีน ทางหลอดเลือดดำเพื่อป้องกันภาวะไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะหลัง การผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้อง (Comparison of intravenous tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort after laparoscopic surgery: A randomized, placebo-controlled, double-blind study) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ส. นพ.สมรัตน์ จารุลักษณา นันท์. หน้า.

วัตถุประสงค์: เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการให้ยาทรามาคอล และเคตามีน ทางหลอดเลือดคำ เพื่อป้องกันภาวะไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะหลังการผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้องแบบไม่ฉุกเฉิน

> รูปแบบการศึกษา: การทดลองทางคลินิกแบบปกปิดสองฝ่ายโดยการสุ่มแบบมีกลุ่มควบคุม สถานที่ทำวิจัย: โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ

วิธีการศึกษา: ผู้ป่วย 210 ราย อายุ 18-70 ปี ที่มีสุขภาพก่อนผ่าตัดระดับ I-II ตามเกณฑ์ของ The American Society of Anesthesiologists (ASA) มารับการผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้องแบบไม่ฉุกเฉินโดยใส่ สายสวนปีสสาวะที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้รับการสุ่มแบ่งเป็น 3 กลุ่ม T ได้ยาทรามาดอล 1.5 มก./กก. กลุ่ม K ได้ยาเกตามีน 0.5 มก./กก. และกลุ่ม P ได้สารละลายน้ำเกลือซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมฉีดเข้าหลอดเลือดดำ ก่อนการใส่สายสวนปัสสาวะ หลังผ่าตัดผู้ป่วยได้รับยาระงับปวดมอร์ฟินฉีดเข้าหลอดเลือดดำ วิสัญญี่แพทย์ที่ไม่ ทราบกลุ่มผู้ป่วยบันทึกความรุนแรงของความไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะ ความปวดหลังผ่าตัดโดย ใช้วิช่วลอนาลีอกสเกลส (Visual analog scale) และอาการปวดไหล่ที่เวลา 0, 1, 2, 6 และ 24 ชั่วโมงหลัง ผ่าตัด รวมทั้งปริมาณมอร์ฟินที่ได้รับภายใน 24 ชั่วโมง และ อาการข้างเคียงจากยา

ผลการศึกษา: ผู้ป่วยกลุ่มทรามาดอลและเคตามีนมีความไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะต่ำ กว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 6 ชั่วโมง (ค่าเฉลี่ย±ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทรา มาดอล=4.9±12.2 เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม=12.4±22.7; p=0.04, กลุ่มเคตามีน=3.5±13.2 เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม=12.4±22.7; p=0.002) และ 24 ชั่วโมงหลังผ่าตัด (กลุ่มทรามาดอล=3.2±9.6 เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม=9.2±18.7; p=0.002) ความ รุนแรงของความปวด ปริมาณมอร์ฟินที่ได้รับใน 24 ชั่วโมง และอาการข้างเคียงจากยาไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้ป่วยที่ได้ยาทรามาดอลมีอาการปวดใหล่หลังผ่าตัด 24 ชั่วโมงน้อยกว่ากลุ่มเคตามีนและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p=0.006 และ 0.001 ตามลำดับ)

สรุป: การฉีดยาทรามาดอล 1.5 มก./กก. และเคตามีน 0.5 มก./กก. เข้าหลอดเลือดดำก่อนการใส่สาย สวนปัสสาวะมีประสิทธิภาพในการลดความรุนแรงของอาการไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะ 6 และ 24 ชั่วโมงหลังผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้องแบบไม่ฉุกเฉินโดยอาการข้างเคียงไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับการ ไม่ได้ยา และยาทรามาดอลมีผลลดอาการปวดไหล่หลังการผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้องแบบไม่ฉุกเฉิน 24 ชั่วโมง หลังผ่าตัด

สาขาวิชา	การพัฒนาสุขภาพ	ลายมือชื่อนิสิต
ปีการศึกษา	2557	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

##5674662630: MAJOR HEALTH DEVELOPMENT

KEYWORDS: CATHETER-RELATED BLADDER DISCOMFORT / LAPAROSCOPIC SURGERY / PAIN / PREVENTION / TRAMADOL / KETAMINE

RATTANAPORN BURIMSITTICHAI: Comparison of intravenous tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort after laparoscopic surgery: A randomized, placebo-controlled, double-blind study. ADVISOR: PROF.SOMRAT CHARULUXANANAN, M.D., pp.

Objectives: To compare the efficacy of intravenous tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort (CRBD) after elective laparoscopic surgery.

Design: Randomized, placebo-controlled, double-blind trial

Setting: King Chulalongkorn Memorial Hospital; a tertiary care center

Research methodology: A total of 210 patients, aged 18-70 years with American Society of Anesthesiologists physical status I or II undergoing elective laparoscopic surgery requiring bladder catheterization were randomly allocated into one of three groups. Group T received intravenous tramadol 1.5 mg/kg, Group K received intravenous ketamine 0.5 mg/kg and Group P received intravenous saline as a placebo before catheterization. Patients received intermittent intravenous morphine for postoperative pain control. An anesthesiologist unaware of the randomiation status evaluated catheter-related bladder discomfort, postoperative pain and shoulder pain using visual analog scales (VAS) 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery. Postoperative 24-hour morphine requirement and adverse effects were also assessed.

Results: Patients in Group T and K had significantly lower CRBD severity compared with control 6 hours (mean±SD of tramadol=4.9±12.12 versus placebo=12.4±22.7; p=0.04, ketamine=3.5±13.2 versus placebo=12.4±22.7; P=0.002) and 24 hours after surgery (tramadol=3.2±9.6 versus placebo=9.2±18.7; p=0.028, ketamine=1.3±4.3 versus placebo=9.2±18.7; P=0.002). Postoperative pain severity, total 24-hour morphine consumption and adverse events including sedation, postoperative nausea and vomiting, blurred vision, respiratory depression, hallucinations and hemodynamic instability were broadly comparable between the groups. Patients in Group T had a significantly lower incidence of shoulder pain (7 out of 67 patients [10.4%]) than those in Group K (21 out of 70 [30%]) and control (24 out of 70 [34.3%]) 24 hour after surgery (P=0.006 and 0.001, respectively).

Conclusions: Intravenous tramadol 1.5 mg/kg and ketamine 0.5 mg/kg administered before bladder catheterization are both effective in reducing the severity of postoperative CRBD 6 and 24 hours after elective laparoscopic surgery without significant adverse effects. Tramadol also decreases the incidence of post-laparoscopy shoulder pain.

Field of Study:	Health Development	Student's Signature
Academic Year:	2014	Advisor's Signature

ACKNOWLEDGEMENTS

This research was accomplished under the guidance of Professor Somrat Charulaxananan, who diligently served as the author's academic advisor. His continued support, encouragement, helpful suggestions and his constructive review of the manuscript are deeply appreciated. The author also would like to express her gratitude to Dr. Chulalak Komoltri for their fruitful advocacy of statistical analysis.

The author wishes to express her grateful appreciation to all teachers of Thai Clinical Epidemiology Research and Training Center (Thai CERTC) consortium for their invaluable comments and suggestions. Personal thanks are expressed to Mr.Wasan Panyasang for his help with computer programming and statistical analysis.

This study was financially supported by The 90TH Anniversary of Chulalongkorn University Scholarship. Finally, the author particularly thanks to all anesthesiologists, nurse anesthetists, anesthesiology residents and anesthesia assistants of Department of Anesthesiology, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University and all surgeons, gynecologists, operative room and ward nurses for their generous cooperation.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

CONTENTS

	Pag
THAI ABSTRACT	_
ENGLISH ABSTRACT	v
ACKNOWLEDGEMENTS	vi
CONTENTS	vii
LIST OF TABLES	ix
LIST OF FIGURES	x
CHAPTER 1 INTRODUCTION	1
1.1 Rationale and background	1
1.2 Literature review	2
1.2.1 Literature search strategy	2
1.2.2 Neural control of the lower urinary tract	2
1.2.3 Pathophysiology of CRBD	3
1.2.4 Risk factors of CRBD	3
1.2.5 Clinical studies of CRBD	3
CHAPTER 2 RESEARCH METHODOLOGY	10
2.1 Research questions	10
2.2 Objectives	10
2.3 Research hypothesis	10
2.4 Conceptual framework	11
2.5 Operational definition	12
2.6 Research design	13
2.7 Research methodology	13
2.7.1 Population and sample	13
2.7.2 Inclusion criteria	13
2.7.3 Exclusion criteria	13
2.7.4 Withdrawal criteria	14
2.7.5 Sample size estimation	14
2.7.6 Randomization and concealment	15

	Page
2.7.7 Experimental maneuver	15
2.7.8 Outcome measurement	18
2.7.9 Data collection	18
2.7.10 Data analysis	19
2.7.11 Ethical consideration	22
2.7.12 Limitations	22
2.7.13 Expected benefit and application	23
CHAPTER 3 RESULTS	24
3.1 Basic characteristics of patients and baseline data	24
3.2 Primary outcome analysis	27
3.3 Secondary outcome analysis	29
CHAPTER 4 DISCUSSION	37
REFERENCES	
APPENDICES	44
Appendix A ASA Physical Status Classification System	45
Appendix B New York Heart Association (NYHA) Functional Classification.	46
Appendix C Patient information	47
Appendix D Informed consent	53
Appendix E Data collection form	
Appendix F Case record form	59
VITA	61

LIST OF TABLES

Pa	age
Table 1.1 Randomized, placebo-controlled, double-blind clinical trials of CRBD	7
Table 2.1 Data analysis of demographic data and baseline characteristics	.20
Table 2.2 Data analysis of outcomes and adverse events	.21
Table 3.1 Patients' demographic data and baseline characteristics	.25
Table 3.2 Means, standard deviations (SD), medians and interquartile ranges (IQR) of visual analogue scales (VAS) score of CRBD 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery. Table 3.3 Means, standard deviations (SD), medians and interquartile ranges (IQR) of visual analogue scales (VAS) score of postoperative pain 0, 1,	.28
2, 6 and 24 hours after surgery.	.31
Table 3.4 Incidence of shoulder pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery	.33
Table 3.5 Adverse events	.35

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

LIST OF FIGURES

	Page
Figure 2.1 Conceptual framework of the study	11
Figure 2.2 Visual analog scales of CRBD	12
Figure 2.3 Visual analog scales of postoperative pain	13
Figure 2.4 Study flow chart	17
Figure 3.1 CONSORT diagram of the study	24
Figure 3.2 Box plot illustrating VAS of CRBD 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery	29
Figure 3.3 Box plot illustrating VAS of postoperative pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery.	
Figure 3.4 Side-by-side box plot of the total amount of 24-hour morphine consumption after surgery	34

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

CHAPTER 1 INTRODUCTION

1.1 Rationale and background

Urinary catheterization is a common procedure performed during surgery for bladder drainage and urine output monitoring. Although most physicians are more concerned about pain control for surgical procedures, however, pain from urinary catheter is very distressing¹ especially in patients recovering form general anesthesia². During post-anesthetic care period, patients usually complain of burning sensation with an urge to void or discomfort in the suprapubic region irrelevant to surgical site. These symptoms are described as catheter-related bladder discomfort (CRBD)², which is frequently disregarded by physicians and nurses.

The incidence of CRBD after surgery reported from previous studies ranges from 47-90% ²⁻⁹. Postoperative CRBD also exacerbates postoperative pain but it is resistant to conventional pain therapy ¹⁰. Hemodynamic disturbances such as hypertension and tachycardia resulting from CRBD have a deteriorating effect on patients with underlying cardiovascular diseases. Additionally, the presence of urinary catheter is a risk factor for emergence agitation ^{11, 12} which reduces the quality of recovery and patient satisfaction.

The majority of studies regarding CRBD treatment and prevention have been conducted in patients who underwent urologic surgery but CRBD can occur in any patient with a urinary catheter. Still, the outcomes of these studies have been variable and inconsistent and there remains no drug of choice for managing CRBD.

Laparoscopic surgery has been adopted for a wide range of procedures because of the smaller incisions required, reduced postoperative pain and faster recovery than open techniques.¹³ The pain after laparoscopy may have components of incisional pain (parietal pain), deep intra-abdominal (visceral) pain and shoulder pain.¹⁴ Patients recovering from laparoscopic surgery with a urinary catheter *in situ* may complain that bladder catheter discomfort is worse than the surgical pain. Strategies that treat CRBD effectively would improve the quality of recovery for these patients.

1.2 Literature review

1.2.1 Literature search strategy

The literature search strategy used in this review was mainly in the MEDLINE reference database and also additional reference lists of other articles. The keywords used were *catheter-related bladder discomfort, urinary catheter, pain, anesthesia, laparoscopic surgery, laparoscopy, treatment and prevention.*

1.2.2 Neural control of the lower urinary tract

The lower urinary tract has two functional units, which include a reservoir (the bladder) and an outlet (bladder neck, smooth and striated sphincter muscles of the urethra). Voluntary voiding activity is mediated by parasympathetic (pelvic), sympathetic (hypogastric) and somatic (pudendal) nerves. The major excitatory input to the bladder is the parasympathetic efferent pathway. The parasympathetic preganglionic axons release acetylcholine which activates post-synaptic nicotinic receptors. Nicotinic transmission at ganglionic synapses can be regulated by muscarinic (M1, M2), adrenergic, purinergic and enkephalinergic receptors. Parasympathetic postganglionic nerve terminals release acetylcholine which excites muscarinic receptors including 2 subtypes (M2, M3) presented in the detrusor muscle with M2 predominance. However, M3 receptors are most important for mediating smooth muscle contractions in the bladder. ¹⁵ Parasympathetic postganglionic terminals also release adenosine triphosphate (ATP), which is a co-transmitter acting on purinergic receptors to induce a rapid onset, transient contraction of the bladder. Therefore, muscarinic antagonists do not completely abolish neurally evoked bladder contractions in animals or humans, although the contribution of the purinergic pathway in humans is small.¹⁶

The afferent input to the spinal cord is conveyed by afferent axons in the pelvic and hypogastric nerves, which the most important afferents for initiating micturition are those carried in the pelvic nerve. The impulses from tension receptors and nociceptors in the bladder wall are carried via small myelinated (A δ -fiber) or unmyelinated (C-fiber) axons. Animal studies have shown that the normal micturition reflex is mediated by A δ -fiber afferents that respond to bladder distention, whereas

the C-fiber afferents have high thresholds and are usually unresponsive to mechanical stimuli such as bladder distention. However, many of these fibers do respond to chemical, noxious or cold stimuli.¹⁷

1.2.3 Pathophysiology of CRBD

The main pathophysiology of CRBD is considered to be the involuntary contraction of detrusor muscles by acetylcholine released from activated cholinergic nerves, mediated by muscarinic receptors located in the urothelium or suburothelium. The mechanism is similar to that of overactive bladder (OAB), whose symptoms are urinary frequency with or without urge incontinence. ^{15, 16} The up-regulation of bladder C-fiber afferent nerve function has also been hypothesized to play a role in certain cases of urge incontinence, OAB and sensor urgency. ¹⁸

In addition, prostaglandins (PGs) produced in detrusor muscles mucosa have an important role in the regulation of lower urinary tract functions ^{19} and the findings of elevated urinary levels of prostaglandin E_2 (PGE₂) in patients with OAB and lower urinary tract obstruction $^{20\text{-}22}$ suggest that PGE₂ may lead to the occurrence of CRBD.

Therefore, medications that inhibit these processes used for treating OAB were investigated for the management of postoperative CRBD.

1.2.4 Risk factors of CRBD

Risk factors for CRBD were investigated by Binhas et al who reported that male gender and the diameter of Foley catheter greater or equal to 18 Fr were the risk factors of moderate to severe CRBD.²³ However, Li et al²⁴ identified only abdominal open surgery and patients without history of catheterization within the last 3 months were the predictive factors of CRBD. Li explained the inconsistency of the results that the studies were conducted in different single clinic settings and both studies had small sample size.

1.2.5 Clinical studies of CRBD

Most clinical studies of CRBD management during perioperative period were conducted in urological operations. (Table 1.1) Earlier reports have focused on oral anti-muscarinic agents used for OAB management such as tolterodine and

oxybutynin. Agarwal et al^{2, 3} demonstrated that preoperative oral toterodine or oxybutynin reduced the incidence and severity of CRBD in patients undergoing urological surgery requiring urinary catheterization. Tauzin-Fin et al²⁵ also reported that sublingual oxybutynin administered postoperatively to patients undergoing radical prostatectomy was effective for treatment of catheter pain and significantly decreased postoperative analgesic requirement. A newly developed anti-muscarinic agents; Solifenacin, was reported to have greater selectivity for the urinary bladder.^{26, 27} Peri-operative administration of solifenacin was found to be beneficial for managing irritative symptoms after transurethral resection of bladder tumors (TURBTs) with subsequent intravesical chemotherapy.²⁸ However, side effects such as dry mouth, facial flushing and blurred vision occur with anti-muscarinic agents.

Butylscopolamine, or hyoscine-N-butylbromide, is a muscarinic receptor antagonist widely used as a spasmolytic drug for gastrointestinal pain. It was evaluated the efficacy in treating postoperative CRBD in male patients undergoing urological surgery with significant reduction in the severity of CRBD and postoperative analgesic requirement. Later study on the preventive effect of butylscopolamine was conducted in male patients who underwent elective operations requiring intra-operative bladder catheterization. The results showed that intravenous butylscopolamine 20 mg at the end of a surgery reduced the incidence and severity of CRBD without adverse effects. So

Ketamine in sub-hypnotic dose was incidentally found to be effective in treatment of CRBD during its administration for treatment of postoperative shivering in PACU. 31, 32 Durieux 33 discovered that clinically relevant concentrations of ketamine profoundly inhibited muscarinic receptor signaling which explains its effectiveness in treating CRBD. Agarwal et al 34 reported that intravenous (iv) ketamine 250 microgram (mcg)/kilogram (kg) administered after elective percutaneous nephrolithotomy (PCNL) reduced the incidence and severity of postoperative CRBD compared to control. Ketamine in different dosages was investigated the efficacy for treating CRBD after urologic surgery and it was found that the dosage of 200 and 250 mcg/kg iv had similar efficacy without significant side effects. Intra-operative ketamine 0.5 mg/kg iv was also reported to be effective in lowering incidence and severity of CRBD in the early postoperative period after

elective nephrectomy but with a higher occurrence of sedation at 0 hour in recovery.
Ketamine had lesser effect in reducing CRBD during initial hours after surgery compared to tolterodine, but it had a delayed postoperative analgesic effect at 6 hours.

hours. 36

Due to the similar symptoms between OAB and CRBD, gabapentin which has been reported to be effective in treating resistant cases of OAB by inhibitory activity on afferent C-fibers, was evaluated its efficacy for prevention of postoperative CRBD. The studies demonstrated that oral gabapentin both 600 mg and 1,200 mg administered 1 hour before surgery reduced the incidence and severity of CRBD compared to control group, which the higher dose was more effective than the lower one. A Recently, Srivastava et al reported that pretreatment with oral pregabalin 150 mg prevented CRBD and decreased postoperative fentanyl consumption in patients undergoing elective spine surgery, however, the sedation score was significantly higher in pregabalin group.

Additionally, analgesic agents that were investigated for managing CRBD included tramadol and paracetamol. Tramadol, a centrally acting, synthetic opioid analgesic with weak opioid agonist properties, inhibits the detrusor activity by M1 and M3 muscarinic receptors. Previous study demonstrated that intravenous tramadol 1.5 mg/kg administered 30 minutes before the end of surgery reduced the incidence and severity of CRBD by 50% and also decreased postoperative fentanyl requirement but with a higher incidence of sedation and postoperative nausea and vomiting (PONV). Paracetamol, via the mechanism of prostaglandins synthesis inhibition, significantly decreased CRBD severity and postoperative pain in patients undergoing PCNL.

Dexmedetomidine, a selective $\alpha 2$ -adrenoceptor agonist, was demonstrated that it inhibits muscarinic receptor subtype 3. Its effect on preventing postoperative CRBD was studied in patients undergoing TURBT. The results showed that intraoperative dexmedetomidine administration decreased the incidence and severity of early postoperative CRBD as well as intraoperative desflurane and postoperative opioid requirements. ^{40}

Due to the accompanied adverse effects of systemic medications, attempts to find other measures to alleviate CRBD were investigated including dorsal penile

nerve block⁴¹ and lidocaine gel lubricant⁴², but the results did not support their benefits.

Among these agents, tramadol and ketamine are anesthetics commonly used during perioperative period. According to previous studies^{5, 8}, tramadol 1.5 mg/kg was administered in patients undergoing PCNL at 30 minute before the end of the operation, whereas ketamine 0.5 mg/kg was given after induction of anesthesia during nephrectomy surgery. Both of them were effective in reducing CRBD occurrence, however, due to differences in methodology, their efficacy might not be comparable. Therefore, we conduct a randomized, controlled trial to compare the efficacy of both tramadol and ketamine on prevention of postoperative CRBD. We decided to conduct the study in patients undergoing elective laparoscopic surgery due to the lesser incisional pain, which encourages patients to be able to differentiate the discomfort from urinary catheter and the surgical wound pain.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY

Table 1.1 Randomized, placebo-controlled, double-blind clinical trials of CRBD

Authors	Patients per	Medications	Operation	Results
(year)(ref.)	group			
Agarwal et al.	Control 165	Tolterodine 2 mg	Endoscopic or	Incidence CRBD
$(2005)^2$	Tolterodine 50	orally 1 hour before	open urologic	Control 55%
		induction	surgery (exclude	Tolterodine 36%
			TURP)	
Agarwal et al.	Control 78	Tolterodine 2 mg vs	PCNL	Incidence CRBD
$(2006)^3$	Tolterodine 78	oxybutynin 5 mg		Control 58%
	Oxybutynin	orally 1 hour before		Tolterodine 33%
	78	induction		Oxybutynin 36%
Agarwal et al.	Control 27	Ketamine 0.25 mg/kg	PCNL	Incidence CRBD
$(2006)^{34}$	Ketamine 27	iv at PACU		Control 90%
				Ketamine 20%
Tauzin-Fin et	Control 23	Oxybutynin 5 mg	Radical retropubic	Incidence CRBD
al. (2007) ²⁵	Oxybutynin	sublingual after	prostatectomy	Control 65%
	23	surgery every 8 hour		Oxybutynin 17%
Agarwal et al.	Control 54	Gabapentin 600 mg	PCNL	Incidence CRBD
$(2007)^4$	Gabapentin 54	orally 1 hour before		Control 80%
		induction		Gabapentin 61%
Agarwal et al.	Control 27	Tramadol 1.5 mg/kg	PCNL	Incidence CRBD
$(2008)^5$	Tramadol 27	iv 30 min before		Control 64%
	จุ หา	extubation	ลัย	Tramadol 32%
Chohedri et al.	Control 100	Tolterodine 2 mg oral	Open	Incidence CRBD
$(2010)^{36}$	Tolterodine	vs ketamine 0.25	prostatectomy or	Control 90%
	100	mg/kg iv before	TURP	Ketamine 71%
	Ketamine 100	induction		Tolterodine 50%
Bala et al.	Control 33	Gabapentin 600 mg	TURBT	Incidence CRBD
$(2012)^6$	Gabapentin	vs 1,200 mg orally 1		Control 66%
	(600 mg) 33	hour before surgery		Gabapentin (600
	Gabapentin			mg) 9%
	(1,200 mg) 34			Gabapentin (1,200
				mg) 0%
L	1	I .	I	

TURP transurethral prostatectomy, PCNL percutaneous nephrolithotomy, TURBT transurethral bladder tumor surgery

Table 1.1 Randomized, placebo-controlled, double-blind clinical trials of CRBD (continued)

Authors	Patients per	Medications	Operation	Results
(year)(ref.)	group			
Ergenoglu et	Control 32	Paracetamol 15	PCNL	Incidence CRBD
al. (2012) ⁷	Paracetamol	mg/kg iv 30 min		Control 84%
	32	before end of surgery		Paracetamol 63%
Ryu et al.	Male patients	Butylscopolamine 20	Urologic surgery	Lesser severity
$(2013)^{29}$	Control 29	mg iv after surgery		(numerical rating
	Butylscopola			scale) in butyl-
	mine 28			scopolamine group
Moharari et al.	Control 57	Ketamine 0.5 mg/kg	Nephrectomy	Incidence CRBD
$(2014)^8$	Ketamine 57	iv after induction		Control 58%
				Ketamine 23%
Kim et al.	Control 55	Dexmedetomidine 1	TURBT	Incidence CRBD
$(2014)^{40}$	Dexmedetomi	mcg/kg iv loading		Control 85%
	dine 54	dose after induction		Dexmedetomidine
		followed by 0.5		57%
		mcg/kg/hour infusion		
		until end surgery		
Safavi et al.	30 each group	Group I control	Urologic surgery	Significant
$(2014)^{35}$	-0	Group II ketamine	-	decreased CRBD
	จุ หา	150 mcg/kg iv	ลัย	severity in
	CHUL	Group III ketamine	RSITY	ketamine 200 and
		200 mcg/kg iv		250 mcg/kg
		Group IV ketamine		groups
		250 mcg/kg iv after		
		surgery		
Zhang et al.	Control 58	Solifenacin 5 mg	TURBT	Significantly
$(2014)^{28}$	Solifenacin 58	orally 6 hours before		decreased
		surgery and 5 mg per		incidence and
		day for 2 weeks after		severity of CRBD
		surgery		in Solifenacin
				group at 6, 12, 24,
				48 and 72 hours

TURP transurethral prostatectomy, PCNL percutaneous nephrolithotomy, TURBT transurethral bladder tumor surgery

Table 1.1 Randomized, placebo-controlled, double-blind clinical trials of CRBD (continued)

Authors	Patients per	Medications	Operation	Results
(year)(ref.)	group			
Nam et al.	Male patients	Butylscopolamine 20	Elective surgery	Incidence CRBD
$(2014)^{30}$	Control 50	mg iv before the end		Control 66%
	Butylscopola	of operation		Butylscopolamine
	mine 49			31%
Srivastava et	Control 30	Pregabalin 150 mg	Elective spine	Incidence CRBD
al. (2014) ³⁷	Pregabalin 30	orally 1 hour before	surgery	Control 66%
		surgery		Pregabalin 36%

TURP transurethral prostatectomy, PCNL percutaneous nephrolithotomy, TURBT transurethral bladder tumor surgery

CHAPTER 2

RESEARCH METHODOLOGY

2.1 Research questions

- 2.1.1 Primary research question
- Do intravenous tramadol and ketamine given intra-operatively have different efficacy for prevention of CRBD after elective laparoscopic surgery?
   2.1.2 Secondary research questions
- Is there a difference in incidence of adverse events of intra-operative intravenous tramadol and ketamine for prevention of CRBD?
- Is there a difference in postoperative pain severity, shoulder pain and analgesic requirement between patients receiving intravenous tramadol and ketamine?

2.2 Objectives

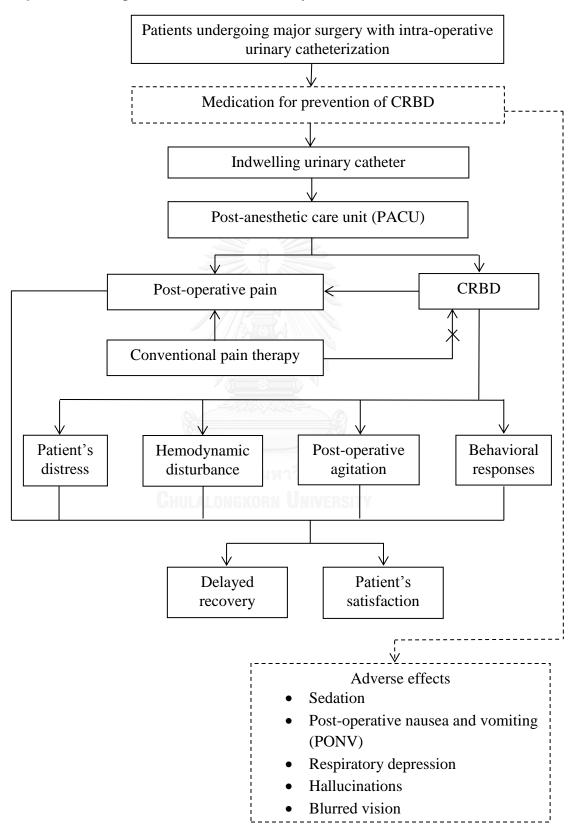
- 2.2.1 Primary objective
- To compare the efficacy of intravenous tramadol and ketamine given intraoperatively for prevention of CRBD after elective laparoscopic surgery
   2.2.2 Secondary objectives
- To compare incidence of adverse events of intra-operative intravenous tramadol and ketamine for prevention of CRBD.
- To compare postoperative pain severity, shoulder pain and postoperative analysesic requirement between patients receiving intravenous tramadol and ketamine.

2.3 Research hypothesis

Tramadol 1.5 mg/kg and ketamine 0.5 mg/kg given intravenously before urinary catheterization have different efficacy for prevention of CRBD after elective laparoscopic surgery.

2.4 Conceptual framework

Figure 2.1 Conceptual framework of the study

2.5 Operational definition

• Catheter-related bladder discomfort (CRBD) is defined as an urge to pass urine or discomfort in the supra-pubic region. Its severity is assessed by using visual analog scales (VAS) which consists of a 100-mm-long horizontal line ranging from *no discomfort at all* to *the worst imaginable discomfort* (Figure 2.2). Participants will be asked to mark a point along the line that represents their CRBD severity. The distance from the *no discomfort at all* end to the mark they make in millimeter will then be measured with a ruler and recorded as score points. 43

Figure 2.2 Visual analog scales of CRBD

All patients will be informed before surgery about how to distinguish bladder discomfort from postoperative pain and how to rate its severity using VAS.

- Adverse effects of medications used in the study are defined using the score from reference studies^{44, 45}
  - o Level of sedation is graded by four-point sedation score
    - 1 = fully awake
    - 2 = somnolent, responsive to verbal command
    - 3 = somnolent, responsive to tactile stimulation
    - 4 = asleep, responsive to painful stimulation
  - Postoperative nausea and vomiting (PONV) severity is graded on a four-point rating score
    - 1 =no nausea or vomiting
    - 2 = queasy
    - 3 =severe nausea
    - 4 = vomiting
  - Respiratory depression is defined as a ventilator frequency less than 8
    per minute and oxygen saturation less than 90% without oxygen
    supplementation.

- Hallucinations or unpleasant dreams is defined as an experience involving the apparent perception of something not present.
- Diplopia or blurred vision is defined as the perception of two images of a single object.
- Postoperative pain severity is also assessed by using 100 mm VAS ranging from *no pain at all* to *the worst imaginable pain* (Figure 2.3).

Figure 2.3 Visual analog scales of postoperative pain

2.6 Research design

The study was carried out as a randomized, controlled, double-blind trial.

Because of CRBD, postoperative pain and PONV are soft subjective outcomes, both participants and assessors should be unaware of the randomization status.

2.7 Research methodology

2.7.1 Population and sample

Target population

Patients undergoing surgery, who need intra-operative urinary catheterization and continue to the postoperative period.

Sample population

Patients undergoing elective laparoscopic surgery who need intra-operative urinary catheterization and continue to the postoperative period at King Chulalongkorn Memorial Hospital.

2.7.2 Inclusion criteria

- Adult patients, both male and female, aged 18-70 years old
- American Society of Anesthesiologists (ASA) physical status I II (Appendix A)

2.7.3 Exclusion criteria

• Patients who need postoperative intensive care unit (ICU) admission

- Patients requiring postoperative ventilatory support
- History of chronic pain or chronic analgesic usage or chemical substance abuse
- Patients receiving analgesic agents that are not involved in the study protocol
- History of overactive bladder (OAB) defined as urgency usually with frequency and nocturia
- History of bladder outlet obstruction or benign prostatic hypertrophy (BPH)
- Disturbance of the central nervous system (CNS)
- Severe cardiovascular or hepatic disease (New York Heart Association functional class III-IV) (Appendix B)
- End stage renal disease (ESRD) (defined as urine output <500 ml per 24 hours)
- Morbid obesity (Body Mass Index [BMI] ≥35 kg/m²)
- Hypersensitivity to any of medications used in the study
- Patients who are unable to communicate
- Patients who have history of difficult urinary catheterization
- Pregnancy

2.7.4 Withdrawal criteria

- Duration of surgery longer than 4 hours
- Conversion to laparotomy

2.7.5 Sample size estimation

The sample size estimation is based on the comparison of two independent means of VAS of CRBD after admitting to PACU between patients receiving tramadol and ketamine using the program Power and Sample Size Calculations version 3.0.43 and the formula shown below.

n/group =
$$2 \left[\frac{\left(\frac{Z_2^{\alpha} + Z\beta}{2} \right) \sigma}{\mu 1 - \mu 2} \right]^2$$

when μ_1 = means of VAS of CRBD in patients receiving tramadol μ_2 = means of VAS of CRBD in patients receiving ketamine σ = pooled standard deviation

According to the data from pilot study of 15 patients with two-tailed test, type I error of 0.05, power of 90% and 10% dropout. The number of participants in each group is 70.

Because of using the VAS as a primary outcome which is a subjective outcome, the placebo group is added in order to differentiate the specific effect of drugs from non-specific effects such as psychological effect and patient expectations. In addition, there is currently no standard treatment or prevention for postoperative CRBD, so the placebo group will represent the standard practice group and it is reasonable to have the placebo for control group. Therefore, the total number of participants is 210.

2.7.6 Randomization and concealment

All consecutive patients who met the inclusion criteria and agreed to participate in the study were recruited. Simple randomization technique using a computer generated randomization table was conducted. The random allocation was written on a paper and enclosed in a sealed envelope.

2.7.7 Experimental maneuver

Preanesthetic period

The eligible patients admitted for elective laparoscopic surgery were informed about the detailed protocol, characteristics of CRBD and how to rate VAS. The routine preoperative preparation was done. No patient received premedication and they were randomly allocated to one of the three groups including intravenous tramadol (Tramal®50; Grünenthal, Aachen, Germany) 1.5 mg/kg (group T), intravenous ketamine (Calypsol®; Gedeon Richter, Budapest, Hungary) 0.5 mg/kg (group K) and intravenous saline as a placebo (group P) according to the group they were randomized to.

Anesthesia and operative period

At the operative theater, intravenous fluid was given to the patient. Standard monitors were provided. Anesthesia was induced with propofol 2 mg/kg and succinylcholine 1.5-2 mg/kg or cis-atracurium 0.15 mg/kg for facilitating tracheal intubation. The attending anesthesiologist who was not involved in the study injected the study drug according to the group the patient was assigned to. Then the surgical

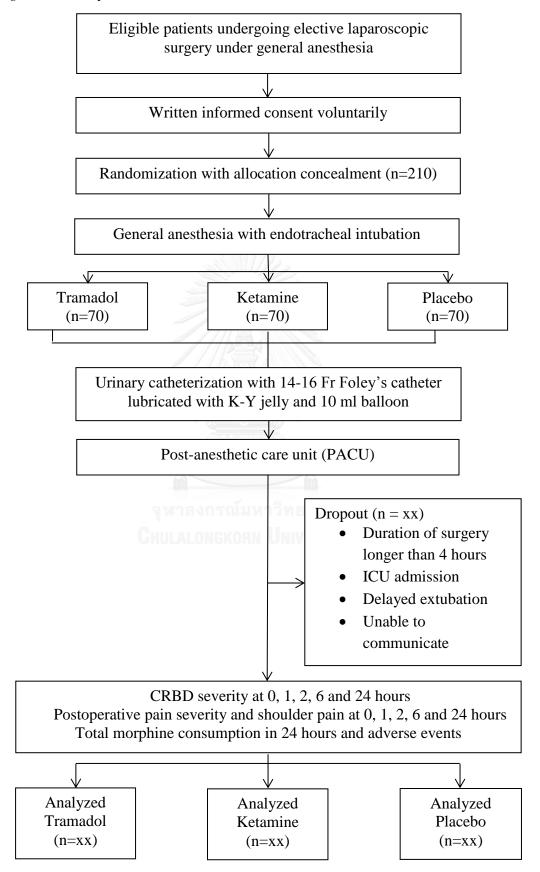
resident performed urinary catheterization with 14-16 Fr Foley's catheter lubricated with K-Y jelly and the balloon was inflated with 10 ml distilled water. The catheter was fixed with an adhesive tape without any traction. The maintenance of anesthesia consisted of sevoflurane in oxygen and nitrous oxide mixture via a semi-closed carbondioxide absorption circle system. Intermittent fentanyl and cis-atracurium intravenous injection was provided to maintain adequate depth of anesthesia and muscle relaxation as per discretion of the attending anesthesiologist. At the end of the surgery, residual neuromuscular blockade was antagonized with neostigmine 0.05 mg/kg and atropine 0.02 mg/kg and endotracheal tube was removed when adequate recovery from anesthesia was established. Then the patient was transferred to the PACU.

Postanesthetic period

At PACU, patients were assessed for CRBD, postoperative pain severity using VAS and shoulder pain by a nurse anesthetist or an anesthesiologist who was involved further in the study 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery. The hemodynamic status and adverse events including sedation, PONV, respiratory depression, hallucinations, blurred vision were also recorded. According to the protocol of double-blind studies, neither the patient nor the assessor knew which intervention agents the patient received.

The patient received intravenous morphine 2 mg titration every 15 minute when VAS of postoperative pain >30 until the patient was comfortable. When the patient returned to ward, intermittent intravenous morphine was prescribed for postoperative pain control. The total amount of morphine given within 24 hours was recorded. Hyoscine butyl bromide 20 mg was given as a rescue therapy for the patients who had severe and intolerance CRBD (VAS $\geq$ 70) as per previous studies that showed its efficacy in treating CRBD^{6, 29}. Patients with PONV grade 3 or 4 received intravenous ondansetron (Onsia®) 4 mg and if the symptom still persisted, metoclopramide (Vomitin®) 10 mg was given intravenously as needed every 6 hour.

Figure 2.4 Study flow chart

2.7.8 Outcome measurement

Primary outcome variables

1. Postoperative CRBD severity

The severity of CRBD was assessed 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery using VAS. CRBD 12 hours after surgery was not evaluated because the time was within the sleeping period of patients.

Secondary outcome variables

1. Postoperative pain severity

Postoperative pain severity was assessed 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery using VAS. Pain severity 12 hours after surgery was not evaluated because the time was within the sleeping period of patients.

2. Postoperative shoulder pain

Postoperative shoulder pain was assessed as present or absent 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery.

3. Adverse events

Adverse events of tramadol and ketamine are drowsiness, nausea, vomiting, hallucinations or unpleasant dream, blurred vision and uncommon respiratory depression. Level of sedation and postoperative nausea and vomiting were graded by four-point rating score whereas hallucinations, blurred vision and respiratory depression were observed as present or absent.

2.7.9 Data collection

a) Demographic data and baseline characteristics

The following data were routinely recorded by an anesthesiology resident who was not involved in the study.

- Age (year)
- Gender
- Weight (kilogram)
- Height (centimeter)
- Type of laparoscopic surgery
  - Laparoscopic upper abdominal surgery
  - Laparoscopic lower abdominal surgery

- o Laparoscopic uterine surgery
- Laparoscopic ovarian surgery
- Laparoscopic nephrectomy/adrenalectomy
- Underlying hypertension
- Intraoperative intravenous administration of cyclooxygenase-2
   (COX-2) inhibitor [Parecoxib (Dynastat®) 40 mg]
- Duration of surgery (minutes)
- Total intraoperative fentanyl administration (micrograms)
- b) Outcomes

The following data were recorded by a blinded assessor

- The severity of CRBD evaluated by using VAS 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery
- Postoperative pain severity evaluated by using VAS 0, 1, 2, 6 and
   24 hours after surgery
- Shoulder pain
- c) Adverse events

The following data were recorded by a blinded assessor

- Sedation
- PONV
- Respiratory depression
- Hallucinations
- Blurred vision
- Hemodynamic response

2.7.10 Data analysis

Continuous data were presented using means and standard deviations or median and interquartile range based on the normality of the data, whereas the categorical data were presented with frequency and percentage. The statistical analysis used for each variable is presented in Tables 2.1 and 2.2. The data was performed using Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 22.0 (IBM Corp, Armonk, NY, USA), two-tailed test and p value of less than 0.05 was considered statistically significant.

Table 2.1 Data analysis of demographic data and baseline characteristics

Variables	Statistical analysis
• Gender	Frequency and percentage
Type of surgery	Chi-square test
Underlying hypertension	
Administration of COX-2	
inhibitor	
• Age	Mean and standard deviation
• Weight	One-way analysis of variance
Height	(ANOVA)
• BMI	3
Duration of surgery	วิทยาลัย
Intraoperative fentanyl	JNIVERSITY
administration	

Table 2.2 Data analysis of outcomes and adverse events

Variables	Scale	Statistical analysis
CRBD severity 0, 1,2,6, and 24	Continuous	Repeated measure analysis
hours after surgery		of variance (ANOVA) or
		Kruskal-Wallis test and
		pairwise comparison with
		Mann-Whitney U test
Postoperative pain severity 0,	Continuous	Repeated measure analysis
1,2,6, and 24 hours after surgery	8	of variance (ANOVA) or
		Kruskal-Wallis test and
		pairwise comparison with
		Mann-Whitney U test
Shoulder pain 0, 1, 2, 6 and 24	Binary	Chi-square test or Fisher's
hours after surgery	E CONTRACTOR OF THE CONTRACTOR	exact test
Postoperative total morphine	Continuous	One-way Analysis of
consumption within 24 hours	ORN UNIVERS	variance (ANOVA) or
		Kruskal-Wallis test and
		pairwise comparison with
		Mann-Whitney U test
Adverse events	Ordinal	Kruskal-Wallis test
Sedation		
• PONV		

Table 2.2 Data analysis of outcomes and adverse events (continued)

Variables	Scale	Statistical analysis	
Adverse events	Binary	Chi-square test or Fisher's	
Respiratory depression		exact test	
Hallucination			
Blurred vision			
Hemodynamic responses	Continuous	Repeated measure analysis	
Heart rate (HR)	W11122	of variance (ANOVA) or	
Mean arterial pressure	9	Kruskal-Wallis test and	
(MAP)		pairwise comparison with	
		Mann-Whitney U test	

2.7.11 Ethical consideration

The study was conducted in accordance with the basic ethical principles stated in the Belmont report. The protocol was approved by the Institutional Review Board of Faculty of Medicine, Chulalongkorn University.

All patients received the detailed information of the study and were explained about the protocol before making a decision to participate to the study and signed informed consent voluntarily.

Tramadol and ketamine are registered by Thai Food and Drug Administration (FDA) and have been used for analgesia during perioperative period. Their reported side effects from previous studies were minimal. In case of serious complications, the attending anesthesiologist, who knew the intervention, ensured the patient received would provide prompt treatment.

2.7.12 Limitations

The present study was carried out in patients undergoing laparoscopic surgery therefore the generalizability of the results to medical patients with long-term urinary catheterization is limited. The misperception between CRBD and surgical-related

discomfort may influence the accuracy of CRBD assessment. Additionally, the visual analog scales (VAS) rating requires patient's intelligence and cooperation, however we included only patients who demonstrated understanding of the use of the VAS and they were well briefed about the protocol and the characteristics of CRBD to prevent contamination.

2.7.13 Expected benefit and application

If the study demonstrates the difference in efficacy between intravenous ketamine and tramadol, the higher efficient agent should be recommended for prevention of CRBD in patients recovering from general anesthesia with a urinary catheter in situ.

CHAPTER 3 RESULTS

3.1 Basic characteristics of patients and baseline data

A total of two hundred and ten patients undergoing elective laparoscopic surgery requiring urinary catheterization were included in the study. Three patients in the tramadol group (group T) were excluded because of the conversion to laparotomy (2 cases) and duration of surgery was longer than 4 hours (1 case), leaving 67 cases in this group for analysis of the efficacy outcome and adverse effects (Figure 3.1).

Figure 3.1 CONSORT diagram of the study

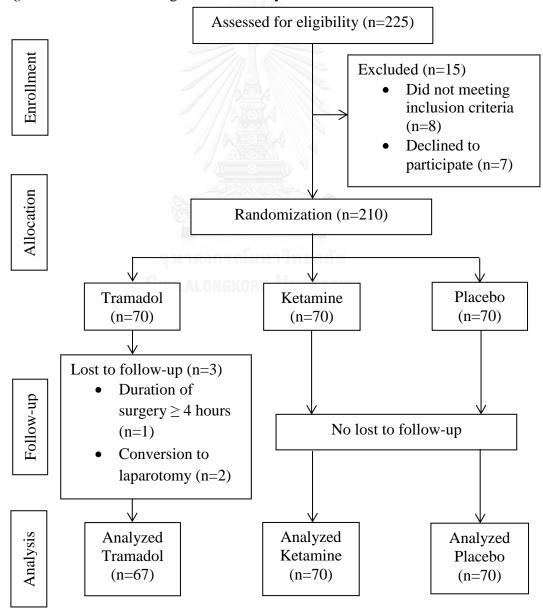

Table 3.1 gives the baseline characteristics of patients in each intervention group. All patients were comparable among the study groups in terms of age, gender, weight, height, BMI, type of surgery, underlying hypertension, administration of COX-2 inhibitor, duration of surgery and intraoperative fentanyl consumption.

Table 3.1 Patients' demographic data and baseline characteristics

Variables	Tramadol (T)	Ketamine (K)	Placebo (P)
	(n=67)	(n=70)	(n=70)
Age (year)	44.3 (12.7)	46.7 (12.8)	46.8 (11.2)
Gender		22	
• Male	12 (17.9%)	14 (20%)	14 (20%)
• Female	55 (82.1%)	56 (80%)	56 (80%)
Weight (kg)	61.2 (11.7)	60.7 (10.6)	59.5 (13.3)
Height (cm)	158.8 (7.2)	159.8 (6.6)	160.3 (7.9)
BMI (kg/m ²)	24.2 (3.9)	23.8 (4)	23.1 (4.5)

Data presented as mean (SD) or frequency (percentage)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

Table 3.1 Patients' demographic data and baseline characteristics (continued)

Variables	Tramadol (T)	Ketamine (K)	Placebo (P)
	(n=67)	(n=70)	(n=70)
Type of surgery			
• Laparoscopic	5 (7.5%)	8 (11.4%)	2 (2.9%)
upper abdominal			
surgery			
• Laparoscopic	11 (16.4%)	9 (12.9%)	9 (12.9%)
lower abdominal	S S		
surgery			
• Laparoscopic	20 (29.9%)	17 (24.3%)	25 (35.7%)
uterine surgery			
• Laparoscopic	18 (26.9%)	22 (31.4%)	14 (20%)
ovarian surgery			
• Laparoscopic	13 (19.4%)	14 (20%)	20 (28.6%)
nephrectomy/	ulalongkorn U i	IIVERSITY	
adrenalectomy			
Hypertension	11 (16.4%)	13 (18.6%)	19 (27.1%)
Administration of	18 (26.9%)	9 (12.9%)	15 (21.4%)
COX-2 inhibitor			

Data presented as mean (SD) or frequency (percentage)

Variables Tramadol (T) Ketamine (K) Placebo (P) (n=67)(n=70)(n=70)116.5 (49.4) Duration of surgery 130.3 (52.6) 113.8 (55.1) (min) 44.6 (35.1) 53.4 (30.8) 55 (37.9) Intraoperative fentanyl consumption (mcg/h)

Table 3.1 Patients' demographic data and baseline characteristics (continued)

Data presented as mean (SD) or frequency (percentage)

3.2 Primary outcome analysis

CRBD 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery

Means, standard deviations, medians and interquartile ranges (IQR) of visual analogue scales (VAS) score of CRBD 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery are demonstrated in Table 3.2. In order to create normally distributed data, log 10 and natural log transformation was performed but transformed data also showed nonnormal distribution. Due to non-normal distribution of the VAS score of CRBD, Kruskal-Wallis test was conducted instead of repeated measure ANOVA. There was a significant difference in VAS of CRBD among 3 groups at 6 and 24 hours after surgery as presented in Figure 3.2.

Table 3.2 Means, standard deviations (SD), medians and interquartile ranges (IQR) of visual analogue scales (VAS) score of CRBD 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery.

Time (h)	Group	Mean	SD	Median	IQR
0	T	25.3	34.4	0	50
	K	18.8	26.8	0	34
	P	18.4	29.7	0	33
1	T	25.6	32.5	7	52
	K	20.2	26.3	8	38
	P	22.4	30.8	2.5	43
2	T	13.9	22.0	0	24
	K	9.8	17.2	0	18
	P	11.8	22.6	0	17
6	T and	4.9	12.2	0	0
	K	3.5	13.2	0	0
	P	12.4	22.7	0	16
24	T	3.2	9.6	0	0
	K	1.3	4.3	0	0
	P	9.2	18.7	0	13

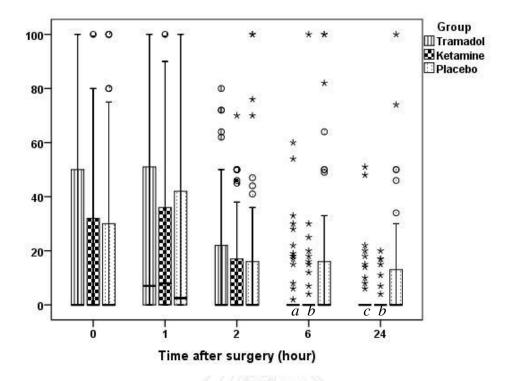

Figure 3.2 Box plot illustrating VAS of CRBD 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery.

a Statistically significant difference between tramadol and placebo by

Mann-Whitney U test (p=0.04)

b Statistically significant difference between ketamine and placebo by

Mann-Whitney U test (p=0.002)

c Statistically significant difference between tramadol and placebo by

Mann-Whitney U test (p=0.028)

Pairwise comparisons showed that patients receiving tramadol and ketamine had significant lower VAS score of CRBD than those receiving placebo at both 6 and 24 hours after surgery.

3.3 Secondary outcome analysis

Postoperative pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery

Means, standard deviations, medians and interquartile ranges (IQR) of visual analogue scales (VAS) score of postoperative pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery are demonstrated in Table 3.3. In order to create normally distributed data, log 10 and natural log transformation was performed but transformed data also showed non-normal distribution. Due to non-normal distribution of the VAS score of postoperative pain, Kruskal-Wallis test was conducted instead of repeated measure

ANOVA. There was no statistically significant difference in postoperative pain among groups (Figure 3.3).

Table 3.3 Means, standard deviations (SD), medians and interquartile ranges (IQR) of visual analogue scales (VAS) score of postoperative pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery.

Time (h)	Group	Mean	SD	Median	IQR
0	Т	42.3	32.4	49	64
	K	53.0	32.1	52.5	50
	P	50.7	32.0	50	48
1	Т	43.6	29.3	40	48
	K	51.1	29.2	49.5	49
	Р	46.2	30.0	48.5	51
2	Т	27.5	24.1	20	39
	K	25.0	25.6	20	34
	Р	25.5	20.7	22	26
6	Т Сни	33.0	24.8	30	45
	K	28.5	22.6	23.5	36
	Р	37.1	28.4	31.5	35
24	T	22.4	21.7	17	35
	K	20.9	18.9	16.5	22
	P	26.3	21.5	20.5	35

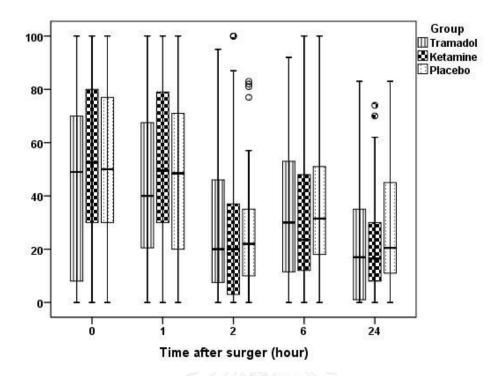

Figure 3.3 Box plot illustrating VAS of postoperative pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery.

Shoulder pain

The overall incidence of shoulder pain in this study was 30% (62 cases), which the incidences at 0, 1, 2 and 6 hours after surgery were not different among three groups, whereas there was a significant difference at 24 hours after the operation from Chi-square test (p=0.003). (Table 3.4) The number of patients reporting of shoulder pain in tramadol group was significantly lower than in ketamine and placebo group with p value of 0.006 and 0.001, respectively.

Table 3.4 Incidence of shoulder pain 0, 1, 2, 6 and 24 hours after surgery

Time (h)	Group	Shoulder pain	p value
Overall	T	12 (17.9%)	0.03
	K	26 (37.1%)	
-	P	24 (34.3%)	
0	Т	1 (1.5%)	0.62
	K	3 (4.3%)	
	P	1 (1.4%)	
1	Т	3 (4.5%)	0.1
-	K	9 (12.9%)	
-	P //	3 (4.3%)	
2	Т	2 (3%)	0.06
-	K	8 (11.4%)	
	P	2 (2.9%)	
6	วั หาลงก	4 (6%)	0.06
-	K	12 (17.1%)	
-	P	5 (7.1%)	
24	T	7 (10.4%)	0.003
	K	21 (30%)	
	P	24 (34.3%)	

Data presented as frequency (percentage)

Postoperative morphine consumption

Means and standard deviations of total morphine consumption during the 24 hours after surgery were 6.4 (5.2), 5.8 (3.9) and 7.4 (5.4) mg in tramadol, ketamine and placebo group, respectively. Medians and interquartile ranges of total morphine consumption during 24 hours after surgery were 6 (5), 6 (5) and 6 (6) mg in tramadol, ketamine and placebo group, respectively. In order to create normally distributed data, log 10 and natural log transformation was performed but transformed data also showed non-normal distribution. Because of the non-normal distribution of the data, Kruskal-Wallis test was used for statistical analysis instead of one-way ANOVA. There was no statistically significant difference among groups with p value of 0.29 (Figure 3.4).

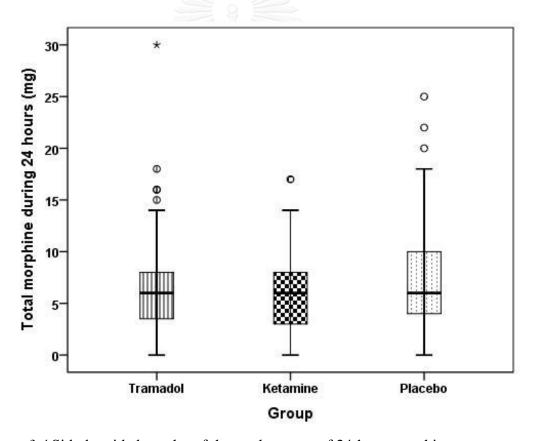

Figure 3.4 Side-by-side box plot of the total amount of 24-hour morphine consumption after surgery.

Adverse events

The incidence of all adverse events was demonstrated in Table 3.5.

Table 3.5 Adverse events

Adverse events	Tramadol	Ketamine	Placebo	p
	n=67	n=70	n=70	value
Sedation level				0.29
1	28 (41.8%)	22 (31.4%)	27 (38.6%)	
2	39 (58.2%)	45 (64.3%)	42 (60%)	
3	0	3 (4.3%)	1 (1.4%)	
4	0	0	0	
PONV				0.06
Queasy	10 (14.9%)	8 (11.4%)	15 (21.4%)	
Severe nausea	6 (9%)	18 (25.7%)	10 (14.3%)	
Vomiting	16 (23.9%)	11 (15.7%)	3 (4.3%)	
Blurred vision	1 (1.5%)	1 (1.4%)	0	0.77
Respiratory depression	LONG ORN U	HIVERSO Y	0	N/A
Hallucination	0	0	0	N/A
Postoperative hypertension	22 (32.8%)	23 (32.9%)	28 (40%)	0.6
Postoperative tachycardia	5 (7.5%)	3 (4.3%)	0	0.07

Data were presented as frequency (percentage)

Sedation level: 1=fully awake, 2=somnolent, responsive to verbal command,

3=somnolent, responsive to tactile stimulation and 4=asleep, responsive to painful stimulation

N/A not applicable

Sedation

Patients in all groups were comparable in sedation level at PACU. No patients were deeply sedated after the operation.

<u>Postoperative nausea and vomiting (PONV)</u>

The incidences and severity of PONV after surgery were not statistically different among three groups.

Respiratory depression

No respiratory depression occurred during the study.

Hallucination

No hallucination occurred during the study.

Blurred vision

Two patients complained of blurred vision, one in each of the tramadol and ketamine groups reported at 0 hour after surgery. However, no statistically significant difference in blurred vision among 3 groups could be demonstrated (p = 0.77).

Hemodynamic responses

Seventy three patients (35.3%) presented with hypertension (systolic blood pressure (SBP) $\geq$ 140 or diastolic blood pressure (DBP) $\geq$ 90 mmHg) during the 2 hours of PACU stay. Eight patients (3.9%) have tachycardia (heart rate > 100 beats per minute) during recovery. There was no statistical difference in postoperative hypertension and tachycardia among the three groups.

CHAPTER 4 DISCUSSION

Our study demonstrated that intra-operative intravenous tramadol and ketamine are both effective in reducing the severity of CRBD after elective laparoscopic surgery 6 and 24 hours after surgery without significant adverse events compared with no treatment.

Intra-operative urinary catheterization causes patients distressed from CRBD during recovery. It exacerbates postoperative pain and leads to agitation accompanied by behavioral responses, such as flailing limbs, strong vocal response and attempts to pull the catheter out. Moreover, hemodynamic responses to discomfort can increase postoperative complications.

Involuntary contraction of detrusor muscles mediated by muscarinic stimulation ^{15, 16}, up-regulation of bladder afferent C-fibers ^{4, 18} and prostaglandins (PGs) synthesis by activation of cyclooxygenase-2 (COX-2) enzyme ⁷ are described as possible mechanisms of CRBD. Therefore, several medications have been investigated for managing CRBD according to its pathophysiology but there were concurrent adverse effects.

Previous studies have demonstrated the efficacy of tramadol and ketamine in attenuating CRBD in the early postoperative period. Agarwal⁵ administered intravenous tramadol 30 minutes before extubation which was demonstrated to lead to a reduced CRBD severity during recovery period. Shariat Moharari and colleagues⁸ undertook a study of patients undergoing nephrectomy whereas the operation in the present study was laparoscopic surgery. The discrepancy might be explained from the results of recent study by Li et al²⁴ demonstrating that an abdominal open surgery contributed to the occurrence of moderate to severe CRBD compared to laparoscopic surgery. Therefore, all groups in our study had comparable VAS scores at early postoperative period. However, both tramadol and ketamine were effective in reducing CRBD severity relative to no treatment 6 and 24 hours after surgery. We believe that it might be due to the effect of preemptive analgesia that prevents the establishment of post-injury hypersensitivity.⁴⁶

Ketamine, a phencyclidine derivative, interacts with multiple binding sites including N-methyl-D-aspartate (NMDA) and non-NMDA glutamate receptors, nicotinic and muscarinic cholinergic, monoaminogenic and opioid receptors. Interactions with voltage-dependent ion channels such as sodium and L-type calcium channels also have been described. Its elimination half-life is 2-3 hours and norketamine, the primary metabolite, has one-third potency of the original compound but may play role in the prolonged analgesic actions. Ketamine was reported that even a remarkably small doses (0.1-0.5 mg/kg) of drug last for a relatively prolonged period of time (≥6 hour) due to NMDA antagonist action, which prevents the induction of central sensitization and abolish hypersensitivity.⁴⁷

Tramadol inhibits the detrusor activity by inhibition of M1 and M3 receptors. ^{38} In addition to a mu-opioid agonist effect, it enhances the spinal descending inhibitor pathway by inhibition of both 5-hydroxytryptamine (5-HT) and norepinephrine reuptake, together with presynaptic stimulation of 5-HT release. ^{48} Among its metabolites, M_1 (O-desmethyltramadol) is predominate and contributes to its analgesic effect. ^{49} Preemptive analgesic effect of tramadol has been reported after a variety of surgical procedures. $^{50-53}$

In the present study, postoperative pain intensity and 24-hour morphine consumption were comparable between the groups. The incidence of shoulder pain was significantly lower in patients receiving tramadol. It has been proposed that a multimodal strategy be adopted to manage shoulder pain after laparoscopy. ^{54, 55} An infusion of tramadol with ketoprofen was reported to be an effective means of addressing post-laparoscopy shoulder pain in a nonrandomized trial. ⁵⁶ We found that a single dose of tramadol alleviated shoulder pain after laparoscopy, which is usually minor on the first day but becomes significant on the following day. ⁵⁷

Regarding adverse events, the proportion of patients in tramadol group had a higher PONV severity than those in ketamine and placebo group but it was not significant, which may be due to an insufficient sample size. Two patients reported blurred vision immediately after surgery which was resolved at the next hour. One of each patient was in tramadol and ketamine groups. The symptom may be the consequence of tramadol acting on opioid receptor causing myosis, ketamine induced nystagmus or residual effect of anesthesia.

In terms of safety, no respiratory depression or hallucinations occurred and hemodynamic changes were comparable between all three groups. Therefore, both drugs are relatively safe for prophylaxis usage during perioperative period.

There were several limitations in our study. Firstly, CRBD is a subjective symptom which is difficult to evaluate but we used VAS score, a well-validated instrument for assessing pain in adults. Secondly, the majority of patients in the study were female which happened by chance, however, the proportion of males and females in each group were comparable. Thirdly, deep visceral pain after laparoscopy may interfere with the CRBD symptoms but we strongly clarify CRBD characteristics to all patients at recruitment. Lastly, despite knowing that CRBD is resistant to conventional opioid therapy, postoperative surgical pain management with opioids can possibly mask the symptoms of CRBD or mimic the adverse effects of study drugs. Although the total amount of opioids administered in the study was not different, however, further studies with the control of opioid analgesics are recommended.

In conclusion, the intravenous administration of tramadol 1.5 mg/kg and ketamine 0.5 mg/kg before urinary catheterization are both effective in reducing the severity of postoperative CRBD 6 and 24 hours after elective laparoscopic surgery without significant adverse effects compared with no treatment. Tramadol may be more preferable than ketamine because it appears to decrease post-laparoscopy shoulder pain.

REFERENCES

- 1. Roe BH, Brocklehurst JC. Study of patients with indwelling catheters. J Adv Nurs 1987;12(6):713-8.
- 2. Agarwal A, Raza M, Singhal V, Dhiraaj S, Kapoor R, Srivastava A, Gupta D, Singh PK, Pandey CK, Singh U. The efficacy of tolterodine for prevention of catheter-related bladder discomfort: a prospective, randomized, placebo-controlled, double-blind study. Anesth Analg 2005;101(4):1065-7.
- 3. Agarwal A, Dhiraaj S, Singhal V, Kapoor R, Tandon M. Comparison of efficacy of oxybutynin and tolterodine for prevention of catheter related bladder discomfort: a prospective, randomized, placebo-controlled, double-blind study. Br J Anaesth 2006;96(3):377-80.
- 4. Agarwal A, Dhiraaj S, Pawar S, Kapoor R, Gupta D, Singh PK. An evaluation of the efficacy of gabapentin for prevention of catheter-related bladder discomfort: a prospective, randomized, placebo-controlled, double-blind study. Anesth Analg 2007;105(5):1454-7.
- 5. Agarwal A, Yadav G, Gupta D, Singh PK, Singh U. Evaluation of intraoperative tramadol for prevention of catheter-related bladder discomfort: a prospective, randomized, double-blind study. Br J Anaesth 2008;101(4):506-10.
- 6. Bala I, Bharti N, Chaubey VK, Mandal AK. Efficacy of gabapentin for prevention of postoperative catheter-related bladder discomfort in patients undergoing transurethral resection of bladder tumor. Urology 2012;79(4):853-7.
- 7. Ergenoglu P, Akin S, Cok OY, Eker E, Kuzgunbay B, Turunc T, Aribogan A. Effect of intraoperative paracetamol on catheter-related bladder discomfort: A prospective, rndomized, double-blind study. Current Therapeutic Research 2012;73(6):186-94.
- 8. Shariat Moharari R, Lajevardi M, Khajavi M, Najafi A, Shariat Moharari G, Etezadi F. Effects of intra-operative ketamine administration on postoperative catheter-related bladder discomfort: a double-blind clinical trial. Pain Pract 2014;14(2):146-50.
- 9. Bai Y, Wang X, Li X, Pu C, Yuan H, Tang Y, Li J, Wei Q, Han P. Management of Catheter-Related Bladder Discomfort in Patients Who Underwent Elective Surgery. J Endourol 2015;29(6):640-9.
- 10. McMahon SB, Dmitrieva N, Koltzenburg M. Visceral pain. Br J Anaesth 1995;75(2):132-44.
- 11. Yu D, Chai W, Sun X, Yao L. Emergence agitation in adults: risk factors in 2,000 patients. Can J Anaesth 2010;57(9):843-8.
- 12. Kim HC, Kim E, Jeon YT, Hwang JW, Lim YJ, Seo JH, Park HP. Postanaesthetic emergence agitation in adult patients after general anaesthesia for urological surgery. J Int Med Res 2015;43(2):226-35.
- 13. Mouton WG, Bessell JR, Otten KT, Maddern GJ. Pain after laparoscopy. Surg Endosc 1999;13(5):445-8.
- 14. Bisgaard T, Kehlet H, Rosenberg J. Pain and convalescence after laparoscopic cholecystectomy. Eur J Surg 2001;167(2):84-96.
- 15. Yoshimura N, de Groat WC. Neural control of the lower urinary tract. Int J Urol 1997;4(2):111-25.

- 16. Anderson KE. Pharmacology of lower urinary tract smooth muscles and penile erectile tissues. Pharmacol Rev 1993;45:253-308.
- 17. Habler HJ, Janig W, Koltzenburg M. Activation of unmyelinated afferent fibres by mechanical stimuli and inflammation of the urinary bladder in the cat. J Physiol 1990;425:545-62.
- 18. Yoshimura N, Chancellor MB. Current and future pharmacological treatment for overactive bladder. J Urol 2002;168:1897-913.
- 19. Andersson KE. Detrusor myocyte activity and afferent signaling. Neurourol Urodyn 2010;29(1):97-106.
- 20. Kim JC, Park EY, Hong SH, Seo SI, Park YH, Hwang TK. Changes of urinary nerve growth factor and prostaglandins in male patients with overactive bladder symptom. Int J Urol 2005;12(10):875-80.
- 21. Kim JC, Park EY, Seo SI, Park YH, Hwang TK. Nerve growth factor and prostaglandins in the urine of female patients with overactive bladder. J Urol 2006;175(5):1773-6; discussion 6.
- 22. Aoki K, Hirayama A, Tanaka N, Yoneda T, Yoshida K, Fujimoto K, Hirao Y. A higher level of prostaglandin E2 in the urinary bladder in young boys and boys with lower urinary tract obstruction. Biomed Res 2009;30(6):343-7.
- 23. Binhas M, Motamed C, Hawajri N, Yiou R, Marty J. Predictors of catheter-related bladder discomfort in the post-anaesthesia care unit. Ann Fr Anesth Reanim 2011;30(2):122-5.
- 24. Li C, Liu Z, Yang F. Predictors of catheter-related bladder discomfort after urological surgery. J Huazhong Univ Sci Technolog Med Sci 2014;34(4):559-62.
- 25. Tauzin-Fin P, Sesay M, Svartz L, Krol-Houdek MC, Maurette P. Sublingual oxybutynin reduces postoperative pain related to indwelling bladder catheter after radical retropubic prostatectomy. Br J Anaesth 2007;99(4):572-5.
- 26. Abrams P, Andersson KE. Muscarinic receptor antagonists for overactive bladder. BJU Int 2007;100(5):987-1006.
- 27. Ohtake A, Saitoh C, Yuyama H, Ukai M, Okutsu H, Noguchi Y, Hatanaka T, Suzuki M, Sato S, Sasamata M, Miyata K. Pharmacological characterization of a new antimuscarinic agent, solifenacin succinate, in comparison with other antimuscarinic agents. Biol Pharm Bull 2007;30(1):54-8.
- 28. Zhang Z, Cao Z, Xu C, Wang H, Zhang C, Pan A, Wei R, Peng S, Guo F, Wang L, Sun Y. Solifenacin is able to improve the irritative symptoms after transurethral resection of bladder tumors. Urology 2014;84(1):117-21.
- 29. Ryu JH, Hwang JW, Lee JW, Seo JH, Park HP, Oh AY, Jeon YT, Do SH. Efficacy of butylscopolamine for the treatment of catheter-related bladder discomfort: a prospective, randomized, placebo-controlled, double-blind study. Br J Anaesth 2013;17:17.
- 30. Nam K, Seo JH, Ryu JH, Oh AY, Lee T, Park HP, Jeon YT, Hwang JW. Randomized, clinical trial on the preventive effects of butylscopolamine on early postoperative catheter-related bladder discomfort. Surgery 2015;157(2):396-401.
- 31. Gupta D, Agarwal A, Dhiraaj S. Ketamine for treatment of catheter-related bladder discomfort. Br J Anaesth 2005;95(5):720.
- 32. Dal D, Kose A, Honca M, Akinci SB, Basgul E, Aypar U. Efficacy of prophylactic ketamine in preventing postoperative shivering. Br J Anaesth 2005;95(2):189-92.

- 33. Durieux ME. Inhibition by ketamine of muscarinic acetylcholine receptor function. Anesth Analg 1995;81(1):57-62.
- 34. Agarwal A, Gupta D, Kumar M, Dhiraaj S, Tandon M, Singh PK. Ketamine for treatment of catheter related bladder discomfort: a prospective, randomized, placebo controlled and double blind study. Br J Anaesth 2006;96(5):587-9.
- 35. Safavi M, Honarmand A, Atari M, Chehrodi S, Amoushahi M. An evaluation of the efficacy of different doses of ketamine for treatment of catheter-related bladder discomfort in patients underwent urologic surgery: A prospective, randomized, placebo-controlled, double-blind study. Urol Ann 2014;6(1):51-6.
- 36. Chohedri AH, Shiraze M, Hossein E. Efficacy of ketamine and tolterodine; Comparison for reduction of catheter related bladder discomfort after open prostatectomy and transurethral radical prostatectomy: a double blind randomized clinical trial. Professional Med J 2010;17(3):411-5.
- 37. Srivastava VK, Agrawal S, Kadiyala VN, Ahmed M, Sharma S, Kumar R. The efficacy of pregabalin for prevention of catheter-related bladder discomfort: a prospective, randomized, placebo-controlled double-blind study. J Anesth 2015;29(2):212-6.
- 38. Shiga Y, Minami K, Shiraishi M, Uezono Y, Murasaki O, Kaibara M, Shigematsu A. The inhibitory effects of tramadol on muscarinic receptor-induced responses in Xenopus oocytes expressing cloned M(3) receptors. Anesth Analg 2002;95(5):1269-73.
- 39. Takizuka A, Minami K, Uezono Y, Horishita T, Yokoyama T, Shiraishi M, Sakurai T, Shigematsu A, Ueta Y. Dexmedetomidine inhibits muscarinic type 3 receptors expressed in Xenopus oocytes and muscarine-induced intracellular Ca2+ elevation in cultured rat dorsal root ganglia cells. Naunyn Schmiedebergs Arch Pharmacol 2007;375(5):293-301.
- 40. Kim HC, Lee YH, Jeon YT, Hwang JW, Lim YJ, Park JE, Park HP. The effect of intraoperative dexmedetomidine on postoperative catheter-related bladder discomfort in patients undergoing transurethral bladder tumour resection: A prospective, double-blind, randomised study. Eur J Anaesthesiol 2014.
- 41. Weinberg AC, Woldu SL, Bergman A, Roychoudhury A, Patel T, Berg W, Wambi C, Badani KK. Dorsal penile nerve block for robot-assisted radical prostatectomy catheter related pain: a randomized, double-blind, placebo-controlled trial. Springerplus 2014;3:181.
- 42. Vaughan M, Paton EA, Bush A, Pershad J. Does lidocaine gel alleviate the pain of bladder catheterization in young children? A randomized, controlled trial. Pediatrics 2005;116(4):917-20.
- 43. Jensen MP, Karoly P. Self-report scales and procedures for assessing pain in adults. In: Turk DC, Melzack R, editors. Handbook of Pain Assessment, Third Edition: Guilford Publications; 2011. p. 19-44.
- 44. Charuluxananan S, Kyokong O, Somboonviboon W, Lertmaharit S, Ngamprasertwong P, Nimcharoendee K. Nalbuphine versus propofol for treatment of intrathecal morphine-induced pruritus after cesarean delivery. Anesth Analg 2001;93:162-5.
- 45. Charuluxananan S, Kyokong O, Somboonviboon W, Narasethakamol A, Promlok P. Nalbuphine versus ondansetron for prevention of intrathecal morphine-induced pruritus after cesarean delivery. Anesth Analg 2003;96:1789-93.

- 46. Woolf CJ, Chong MS. Preemptive analgesia--treating postoperative pain by preventing the establishment of central sensitization. Anesth Analg 1993;77(2):362-79.
- 47. Kohrs R, Durieux ME. Ketamine: teaching an old drug new tricks. Anesth Analg 1998;87(5):1186-93.
- 48. Bamigbade TA, Davidson C, Langford RM, Stamford JA. Actions of tramadol, its enantiomers and principal metabolite, O-desmethyltramadol, on serotonin (5-HT) efflux and uptake in the rat dorsal raphe nucleus. Br J Anaesth 1997;79(3):352-6.
- 49. Budd K, Langford R. Tramadol revisited. Br J Anaesth 1999;82(4):493-5.
- 50. Ozkose Z, Akcabay M, Kemaloglu YK, Sezenler S. Relief of posttonsillectomy pain with low-dose tramadol given at induction of anesthesia in children. Int J Pediatr Otorhinolaryngol 2000;53(3):207-14.
- 51. Wang F, Shen X, Xu S, Liu Y. Preoperative tramadol combined with postoperative small-dose tramadol infusion after total abdominal hysterectomy: a double-blind, randomized, controlled trial. Pharmacol Rep 2009;61(6):1198-205.
- 52. Cocelli LP, Ugur BK, Durucu C, Kul S, Arik H, Mumbuc S. Comparison of pre-emptive tonsillar lodge infiltration with ropivacaine versus intravenous tramadol in pediatric tonsillectomies: a randomized placebo-controlled study. Int J Pediatr Otorhinolaryngol 2012;76(5):653-7.
- 53. Chiaretti A, Viola L, Pietrini D, Piastra M, Savioli A, Tortorolo L, Caldarelli M, Stoppa F, Di Rocco C. Preemptive analgesia with tramadol and fentanyl in pediatric neurosurgery. Childs Nerv Syst 2000;16(2):93-9.
- 54. Bisgaard T. Analgesic treatment after laparoscopic cholecystectomy: a critical assessment of the evidence. Anesthesiology 2006;104(4):835-46.
- 55. Filitz J, Ihmsen H, Gunther W, Troster A, Schwilden H, Schuttler J, Koppert W. Supra-additive effects of tramadol and acetaminophen in a human pain model. Pain 2008;136(3):262-70.
- 56. Urena-Frausto CA, Plancarte-Sanchez R, Reyes-Torres JI, Ramirez-Aranda JM. [Infusional therapy: an alternative for shouder pain post-laparoscopy]. Cir Cir 2013;81(3):187-95.
- 57. Alexander JI. Pain after laparoscopy. Br J Anaesth 1997;79(3):369-78.

Appendix A ASA Physical Status Classification System

ASA Physical Status I - A normal healthy patient

ASA Physical Status II - A patient with mild systemic disease

ASA Physical Status III - A patient with severe systemic disease

ASA Physical Status IV - A patient with severe systemic disease that is a constant threat to life

ASA Physical Status V - A moribund patient who is not expected to survive without the operation

ASA Physical Status VI - A declared brain-dead patient whose organs are being removed for donor purposes

Appendix B New York Heart Association (NYHA) Functional Classification

- NYHA Class I Cardiac disease, but no symptoms and no limitation in ordinary physical activity.
- NYHA Class II Mild symptoms (mild shortness of breath and/or angina) and slight limitation during ordinary activity.
- NYHA Class III Marked limitation in activity due to symptoms, even during less-than-ordinary activity. Comfortable only at rest.
- NYHA Class IV Severe limitations. Experiences symptoms even while at rest.

  Mostly bedbound patients.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

Appendix C Patient information

เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้ารวมโครงการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย

การศึกษาแบบสุ่มเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการให้ยาทรามาคอล(tramadol)และเคตา มีน(ketamine)ทางหลอดเลือดดำเพื่อป้องกันภาวะไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะหลังการ ผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้อง

<u>แพทย์ผู้ทำวิจัย</u>

ชื่อ พญ.รัตนาภรณ์ บุริมสิทธิชัย สถานที่ทำงาน ฝ่ายวิสัญญีวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เบอร์โทรศัพท์ 02-256-4295, 084-359-1221 (24 ชั่วโมง)

ผู้สนับสนุนทุนวิจัย

ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรียน ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกท่าน

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เนื่องจากท่านเข้ารับการผ่าตัดผ่านกล้องทาง ช่องท้องในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ขอให้ ท่านอ่านเอกสารฉบับนี้อย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ท่านได้ทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เพิ่มเติม กรุณาซักถามจากทีมงานของแพทย์ผู้ทำวิจัย หรือแพทย์ผู้ ร่วมทำวิจัยซึ่งจะเป็นผู้สามารถตอบคำถามและให้ความกระจ่างแก่ท่านได้

ท่านสามารถขอคำแนะนำในการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จากครอบครัว เพื่อน หรือแพทย์ ประจำตัวของท่านได้ ท่านมีเวลาอย่างเพียงพอในการตัดสินใจโดยอิสระ ถ้าท่านตัดสินใจแล้วว่าจะ เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ขอให้ท่านลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมของโครงการวิจัยนี้

<u>เหตุผลความเป็นมา</u>

การใส่สายสวนปัสสาวะในระหว่างการผ่าตัดก่อให้เกิดความไม่สุขสบายหลังฟื้นจากยาคม สลบโดยเฉพาะในชั่วโมงแรกที่ห้องพักฟื้นตลอดจนถึงหลังเสร็จผ่าตัดที่หอผู้ป่วย โดยจะมีอาการ แสบร้อนบริเวณท้องน้อยเหนือหัวหน่าวและมีความรู้สึกปวดถ่ายปัสสาวะนอกเหนือจากการปวด แผลผ่าตัด สาเหตุเกิดจากการหครัดตัวของกล้ามเนื้อกระเพาะปัสสาวะซึ่งการให้ยาระงับปวด ตามปกติอาจไม่สามารถรักษาอาการนี้ได้ดีเท่าที่ควร

ยาทรามาดอล และเคตามีนเป็นยาฉีคระงับปวดที่ใช้บ่อยในระหว่างการคมยาสลบซึ่ง การศึกษาที่ผ่านมาพบว่ายาทั้งสองชนิคมีฤทธิ์ในการยับยั้งการหคตัวของกล้ามเนื้อกระเพาะ ปัสสาวะและได้ผลในการป้องกัน และรักษาอาการไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะ โคย อาจมีอาการข้างเคียง ได้แก่ ง่วงซึม คลื่นไส้ อาเจียน ผืนร้าย หรือตาพร่า

<u>วัตถุประสงค์ของการศึกษา</u>

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาในครั้งนี้คือเพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของยาทรา มาดอล และเคตามีนในการป้องกันอาการไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะ รวมถึงอาการ ข้างเคียงของยาทั้งสองชนิดหลังการผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้อง รวมทั้งเปรียบเทียบประสิทธิภาพ ในการลดความปวดแผลผ่าตัด และอาการปวดไหล่ของยาทั้งสองกลุ่มด้วย

<u>วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย</u>

หลังจากท่านให้ความยินยอมที่จะเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะทำการซักประวัติตรวจ ร่างกายเพื่อคัดกรองว่าท่านมีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะเข้าร่วมในการวิจัย

ท่านที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจะถูกแบ่งออกเป็น 3กลุ่มโดยวิธีการสุ่ม ซึ่งหมายความว่า ท่านมีโอกาสเท่าๆกันที่จะถูกเสี่ยงทายให้ได้รับยาในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจาก 3 กลุ่มดังต่อไปนี้ กลุ่มที่ ได้รับยาทรามาดอล กลุ่มที่ได้รับยาเคตามีน และกลุ่มที่ได้รับสารละลายน้ำเกลือ (ยาหลอก) ซึ่งท่าน จะไม่ทราบว่าตนเองอยู่ในกลุ่มใดเพื่อป้องกันการเกิดอกติในการประเมินผล ท่านจะได้รับการฉีดยา ที่ใช้ในการศึกษาระหว่างการคมยาสลบโดยวิสัญญี่แพทย์ผู้ดูแลระหว่างการผ่าตัด

ยาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ยาทรามาดอล 1.5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ยาเคตามีน 0.5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม แลสารละลายน้ำเกลือฉีดเข้าหลอดเลือดดำก่อนการใส่สายสวนปัสสาวะ

ท่านจะได้รับการประเมินความไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะหลังการผ่าตัดผ่าน กล้องทางช่องท้องโดยวิสัญญี่แพทย์ และวิสัญญี่พยาบาลที่ห้องพักฟื้น และที่หอพักผู้ป่วยที่เวลา 1, 2, 6 และ 24ชั่วโมงหลังเสร็จผ่าตัด โดยการให้ท่านประเมินระดับความรุนแรงของอาการไม่สุข สบายโดยใช้ วิช่วลอนาล็อกสเกล [visual analogue scale (VAS)] (รูปที่ 1) ซึ่งเป็นเส้นลากยาว ต่อเนื่อง 100 มิลลิเมตร โดยที่ 0 มิลลิเมตรเปรียบเทียบเป็นไม่รู้สึกมีอาการไม่สุขสบายแต่อย่างใด และที่ 100 มิลลิเมตรเปรียบเทียบเป็นรู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด ท่านสามารถประเมินระดับ ความรู้สึกโดยการทำเครื่องหมายบนเส้นนี้ หลังจากนั้นผู้ทำการวิจัยจะวัดระยะจากจุด 0 มิลลิเมตร ถึงจุดที่ท่านทำเครื่องหมายไว้เพื่อเก็บข้อมูลเป็นคะแนนความรู้สึกไม่สุขสบายดังกล่าว นอกจากนี้ยัง จะมีการประเมินความรู้สึกปวดแผลผ่าตัด รวมถึงอาการข้างเคียงต่างๆของยาที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ง่วงซึม คลื่นใส้ อาเจียน กดการหายใจ ผืนร้าย และตาพร่า

0 = ไม่มีอาการเลย

100 = รู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด

รูปที่ 1 Visual analogue scale

ถ้าท่านมีอาการไม่สุขสบายรุนแรง (VAS มากกว่าหรือเท่ากับ 70) ท่านจะได้รับยาฉีดบุสโค พาน (buscopan) เพื่อรักษาอาการ และได้รับการเฝ้าดูแลอย่างใกล้ชิด

<u>ความรับผิดชอบของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</u>

หากท่านเกิดความไม่สบายใจหลังจากได้รับข้อมูลจากวิสัญญี่แพทย์หรือจากสิ่งใดก็ตามที่ เกิดขึ้นกับท่านระหว่างที่ท่านเข้าร่วมในโครงการวิจัยโปรคแจ้งให้ผู้ทำวิจัยได้รับทราบ เพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น

หากเกิดความผิดปกติหรือภาวะแทรกซ้อนจากการระงับความรู้สึก ขอให้ท่านปรึกษาหรือ แจ้งวิสัญญี่แพทย์ผู้ทำการระงับความรู้สึก เพื่อจะได้ทำการดูแลรักษาให้เป็นไปตามมาตรฐานทาง วิสัญญี่อย่างทันท่วงที

<u>ความเสี่ยงที่อาจได้รับ</u>

- 1. ความไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะในกลุ่มที่ได้รับสารละลายน้ำเกลือ
- 2. อาการข้างเคียงจากยาทรามาดอลและเคตามีน ได้แก่
  - ง่วงซึม
  - คลื่นใส้ อาเจียนหลังผ่าตัด

- ฝันร้าย
- ตาพร่า

หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจได้รับจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านสามารถสอบถามจากผู้ทำวิจัยได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ที่อาจได้รับ

ท่านอาจได้รับประโยชน์จากการให้ยาเพื่อป้องกันหรือรักษาอาการไม่สุขสบายจากการใส่ สายสวนปัสสาวะ และผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม ไป ประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ของผู้ป่วยท่านอื่นต่อไป

ข้อปฏิบัติของท่านขณะที่ร่วมในโครงการวิจัย ขอให้ท่านปฏิบัติดังนี้

- ขอให้ท่านให้ข้อมูลทางการแพทย์ของท่านทั้งในอดีต และปัจจุบัน แก่ผู้ทำวิจัยด้วย ความสัตย์จริง
- ขอให้ท่านแจ้งให้ผู้ทำวิจัยทราบความผิดปกติที่เกิดขึ้นระหว่างที่ท่านร่วมใน โครงการวิจัย

อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัยและความรับผิดชอบของผู้ทำวิจัย/ผู้สนับสนุน การวิจัย

หากท่านเกิดภาวะวิตกกังวลจากข้อมูลที่ท่านได้รับท่านจะได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ทันที หากพิสูจน์ได้ว่าท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของทีมผู้ทำวิจัยแล้ว ผู้ทำวิจัย/ผู้สนับสนุนการวิจัย ยินดีจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของท่าน และการลงนามในเอกสารให้ความ ยินยอม ไม่ได้หมายความว่าท่านได้สละสิทธิ์ทางกฎหมายตามปกติที่ท่านพึงมี

ในกรณีที่ท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย ท่านสามารถติดต่อกับ ผู้ทำวิจัยคือ พญ.รัตนาภรณ์ บุริมสิทธิชัย โทร. 084-359-1221 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ค่าใช้จ่ายของท่านในการเข้าร่วมการวิจัย

ท่านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายปกติในการเข้าพักรักษาตัวใน โรงพยาบาล ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการผ่าตัด โดยท่านไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายสำหรับค่ายาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษานี้

<u>ค่าตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย</u>

ท่านจะไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการเข้าร่วมในการวิจัย

<u>แหล่งทุนที่ได้รับ</u>

ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเข้าร่วมและการสิ้นสุดการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจ หากท่านไม่สมัครใจจะเข้าร่วม การศึกษาแล้ว ท่านสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา การขอถอนตัวออกจากโครงการวิจัยจะไม่มีผลต่อ การดูแลรักษาของท่านแต่อย่างใด

การปกป้องรักษาข้อมูลความลับของอาสาสมัคร

ข้อมูลที่อาจนำไปสู่การเปิดเผยตัวท่าน จะได้รับการปกปิดและจะไม่เปิดเผยแก่สาธารณชน ในกรณีที่ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของท่านจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ โดยจะ ใช้เฉพาะรหัสประจำโครงการวิจัยของท่าน

จากการลงนามยินยอมของท่านผู้ทำวิจัยสามารถเข้าไปตรวจสอบบันทึกข้อมูลทาง การแพทย์ของท่านได้แม้จะสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้วก็ตาม หากท่านต้องการยกเลิกการให้สิทธิ์ ดังกล่าว ท่านสามารถแจ้ง หรือเขียนบันทึกขอยกเลิกการให้คำยินยอม โดยติดต่อ พญ.รัตนาภรณ์ บุริมสิทธิชัย ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูล ส่วนตัวของท่านจะไม่ถูกบันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามข้อมูลอื่น ๆ ของท่านอาจถูกนำมาใช้เพื่อ ประเมินผลการวิจัยและท่านจะไม่สามารถกลับมาเข้าร่วมในโครงการนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูล ของท่านที่จำเป็นสำหรับใช้เพื่อการวิจัยไม่ได้ถูกบันทึก

จากการลงนามยินยอมของท่านแพทย์ผู้ทำวิจัยสามารถบอกรายละเอียดของท่านที่เกี่ยวกับ การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ให้แก่แพทย์ผู้รักษาท่านได้

สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านจะมีสิทธิ์ดังต่อไปนี้

- 1. ท่านจะได้รับทราบถึงลักษณะวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้รับการอธิบายเกี่ยวกับ ระเบียบวิธีการของการวิจัยทางการแพทย์ ยา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
- 2. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงความเสี่ยงและความไม่สบายที่จะได้รับจากการวิจัย
- 3. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านอาจจะได้รับจากการวิจัย
- 4. ท่านจะมีโอกาสได้ซักถามเกี่ยวกับงานวิจัยหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
- 5. ท่านจะได้รับทราบว่าการยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ท่านสามารถขอถอนตัวจาก โครงการเมื่อไรก็ได้ โดยผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยสามารถขอถอนตัวจากโครงการโดย ไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น
- 6. ท่านจะ ได้รับสำเนาเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ใบยินยอมเข้า ร่วมโครงการวิจัยที่มีทั้งลายเซ็นและวันที่
- 7. ท่านมีสิทธิ์ในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยปราศจากการใช้ อิทธิพลบังคับข่มขู่ หรือการหลอกลวง

หากท่านไม่ได้รับการชดเชยอันควรต่อการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการ วิจัย หรือท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามที่ปรากฏในเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการ วิจัย ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ตึกอานันทมหิดลชั้น 3 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร0-2256-4455 ต่อ 14, 15 ในเวลาราชการ

ขอขอบคุณในการร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

Appendix D Informed consent

เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย

การศึกษาแบบสุมเปรียบเทียบประสทธภาพของการ ให้ยาทรามาคอล (tramadol) และเคตามน
(ketamine) ทางหลอดเลือดดำเพื่อป้องกันภาวะไม่สุขสบายจากการใส่สายสวนปัสสาวะหลังการ
ผ่าตัดผ่านกล้องทางช่องท้อง
วันให้คำยินยอม วันที่เดือนพ.ศพ.ศ
ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว
ที่อยู่
รายละเอียดจากเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่
ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม

ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม และ วันที่ พร้อมด้วยเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบ ยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลา ของการทำวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้ รวมทั้ง ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย และแนวทางรักษาโดยวิธีอื่นอย่างละเอียด ข้าพเจ้ามีเวลาและ โอกาสเพียงพอในการซักถามข้อสงสัยจนมีความเข้าใจอย่างดีแล้ว โดยผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้ารับทราบจากผู้วิจัยว่าหากเกิดอันตรายใด ๆ จากการวิจัยดังกล่าว ผู้เข้าร่วมวิจัยจะ ได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยไม่ได้รับการชดเชยจากผู้สนับสนุนการวิจัย

ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกเข้าร่วมในโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้ง เหตุผล และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลต่อการรักษาโรคหรือสิทธิอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้า จะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะเมื่อ ได้รับการยินยอมจากข้าพเจ้าเท่านั้น บุคคลอื่นในนามของบริษัทผู้สนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการ พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอาจได้รับอนุญาตให้เข้ามา ตรวจและประมวลข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัย ทั้งนี้จะต้องกระทำไปเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลเท่านั้น โดยการตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้ข้าพเจ้าได้ให้คำยินยอมที่จะให้ มีการตรวจสอบข้อมูลประวัติทางการแพทย์ของผู้เข้าร่วมวิจัยได้

ผู้วิจัยรับรองว่าจะ ไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ ของผู้เข้าร่วมวิจัย เพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอ ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องการให้ทำลายเอกสารและ/หรือ ตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบ ทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวข้าพเจ้าได้

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิ์ที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและ สามารถยกเลิกการให้สิทธิในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าได้ โดยต้องแจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

ข้าพเจ้าได้ตระหนักว่าข้อมูลในการวิจัยรวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ของข้าพเจ้าที่ไม่มีการ เปิดเผยชื่อ จะผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกและใน คอมพิวเตอร์ การตรวจสอบ การวิเคราะห์ และการรายงานข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ รวมทั้งการใช้ข้อมูลทางการแพทย์ในอนาคตหรือการวิจัยทางด้านเภสัชภัณฑ์ เท่านั้น

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นและมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว ยินดีเข้าร่วมในการวิจัย ด้วยความเต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมนี้

	-///k8a	ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(		
วันที่	เดือน	พ.ศ

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการไม่พึง ประสงค์หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้ รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจาก การวิจัยอย่างละเอียด ให้ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยตามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

		 	.ลงนามผู้ทำวิจัย
(		) ชื่อ	อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
	_		····
			ลงนามพยาน
(•			
	97071 1111111111111111111111111111111111	 	

$\label{eq:Appendix} \textbf{Appendix} \; \textbf{E} \; \text{Data collection form}$

Date				Case ID 🔲 🗀 🗀
		Data collec	ction form	
Name				
HN				
Age			years	
Gender	□ Male	□ Female	12 2	
Weight			kg	
Height		<i></i>	cm	
=				
				min
Total intraoperative f	fentanyl		mc	g
Dynastat injection	$\square$ Yes	□ No		

Visual Analogue Scale (VAS) of catheter-related bladder discomfort (CRBD) at 0, 1, 2, 6 and 24 hours after admitting to post-anesthetic care unit (PACU)

Time (h)	VAS of CRBD อาการไม่สุขสบายจากสายสวนปัสสาวะ		
0	ไม่มีอาการ	รู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด	(mg)
1	ไม่มีอาการ	รู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด	
2	ไม่มีอาการ	รู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด	
6	ไม่มีอาการ	รู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด	
24	ไม่มีอาการ	เพกรณ์มหาวิทยาลัย รู้สึกไม่สุขสบายมากที่สุด ONGKORN UNIVERSITY	

$\label{thm:continuous} \begin{tabular}{ll} Wisual Analogue Scale (VAS) of post-operative pain at 0, 1, 2, 6 and 24 hours after admitting to post-anesthetic care unit (PACU) \\ \end{tabular}$

Time (h)	Post-operative pain VAS ความปวดแผลผ่าตัด			Mor phin e (mg)
0				(1118)
	<del> </del>			
	ไม่ปวดเลย		ปวคมากที่สุด	
1				
	ไม่ปวดเลย	SSM 111	ปวดมากที่สุด	
2				
	ไม่ปวดเลย		ปวคมากที่สุด	
6				
	ไม่ปวดเลย		ปวดมากที่สุด	
24		THE STATE OF THE PARTY OF THE P		
		A THE THE PARTY OF		
	ไม่ปวดเลย		ปวดมากที่สุด	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chill at onekorn University

Hemodynamic status and side effects of study medications

	0 h	1 h	2 h	6 h	24 h
BP					
HR					
RR					
SpO2					
O2 therapy					
Room air					
Mask & bag or cannula(L)					
Sedation 1 = ดื่นรู้ตัว 2 = ง่วงหลับ, เรียกปลุกดื่น	MII	2			
3 = ง่วงหลับ, ปลุกตื่นโดยการสัมผัสตัว	Ĭ				
4 = หลับลึก, ปลุกตื่นโดยการกระตุ้นให้เจ็บ PONV					
1 = ไม่มีอาการ	0 4				
2 = ผะอืกผะอม					
3 = คลื่นใส้มาก					
4 = อาเจียน					
Ondansetron (Onsia) received (mg)					
Metoclopramide (Plasil) received (mg)	เ ~~้~~ มหาวิท	ยาลัย			
Respiratory depression $0 = \text{No (SpO}_2 \text{ room air } \ge 90\%)$ $1 = \text{Yes (SpO}_2 \text{ room air } < 90\%)$	DRN ON	VENSIIY			
Hallucination (ผู้นร้าย, โวยวาย)					
0 = No					
1 = Yes Blurred vision (ตาพร่า, เห็นภาพซ้อน)					
0 = No					
1 = Yes					
Shoulder pain (ปวดใหล่)					
0 = No					
1 = Yes					

Appendix F Case record form

ı		
	Date	Case ID

Case record form

Comparison of intravenous tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort (CRBD) after laparoscopic surgery: A randomized, placebocontrolled, double-blind study

Baseline data

Age (year)					
Gender	□ Male (1)				
-	☐ Female (2)				
Weight (kg)					
Height (cm)					
BMI (kg/m2)	The second of th				
Type of operation	☐ Laparoscopic upper abdominal surgery (1)				
	☐ Laparoscopic lower abdominal surgery (2)				
	□ Laparoscopic uterine surgery (3)				
	☐ Laparoscopic ovarian surgery (4)				
	☐ Laparoscopic nephrectomy/adrenalectomy (5)				
Duration of surgery (min)					
Intraoperative fentanyl					
(mcg/kg)					
Dynastat	□ Yes				
	□ No				

Efficacy outcomes

Visual analogue scale (VAS) of CRBD and postoperative pain at 0, 1, 2, 6 and 24 hours after admitting to post-anesthetic care unit (PACU)

Time	0 h	1 h	2 h	6 h	24 h	Total
VAS of CRBD						
Postop pain VAS						
Buscopan (mg)						
Morphine (mg)						

Hemodynamic status, side effects, shoulder pain and safety outcomes

Time	0 h	1 h	2 h	6 h	24 h
BP (mmHg)					
SBP					
DBP					
MAP	1				
HR					
RR	8				
SpO2					
Sedation level	จุฬาล	งกรณ์มหาว	ทยาลัย		
PONV	CHULAL	ONGKORN Ü	NIVERSITY		
Ondansetron					
received (mg)					
Respiratory					
depression					
Hallucination					
Blurred vision					
Shoulder pain					
Others					

VITA

Rattanaporn Burimsittichai was born on December 13th, 1976 in Bangkok, Thailand. She graduated with M.D. degree from the Faculty of Medicine, Chulalongkorn University in 1999. She completed one-year internship at Chonburi hospital and then worked at Nhongyai community hospital for one year. From 2001 to 2004, she underwent a three-year residency training program at Department of Anesthesiology, King Chulalongkorn Memorial Hospital, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University and obtained a Thai Board of Anesthesiologist from the Medical Council of Thailand in 2004. In 2007, she obtained a scholarship from Chulalongkorn Memorial Hospital, Thai Red Cross to be a visiting fellow at Queen Elizabeth Hospital, Birmingham University, Birmingham, UK and Indiana University Hospital, Indianapolis, Indiana, USA.

Since 2013, she has admitted in the Master Degree in Health Development Program at Faculty of Medicine, Chulalongkorn University. Her principal research interest was prophylaxis of postoperative catheter-related bladder discomfort. During this course, she has conducted a clinical trial comparing the efficacy of tramadol and ketamine for prevention of catheter-related bladder discomfort after laparoscopic surgery.

Presently, she has been working as an instructor at the Department of Anesthesiology, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University since 2004.